

Súd: Najvyšší súd SR
Spisová značka: 2Tost/49/2018
Identifikačné číslo spisu: 9518100266
Dátum vydania rozhodnutia: 4. decembra 2018
Meno a priezvisko: JUDr. Peter Paluda
Funkcia:
ECLI: ECLI:SK:NSSR:2018:9518100266.1

UZNESENIE

Najvyšší súd Slovenskej republiky v senáte zloženom z predsedu senátu JUDr. Petra Paludu a sudcov JUDr. Františka Moznera a JUDr. Jany Serbovej na verejnom zasadnutí konanom dňa 4. decembra 2018 v Bratislave v trestnej veci obvinených mjr. Mgr. T. P. a spol., pre zločin prijímania úplatku podľa § 329 ods. 1, ods. 2 Tr. zák. a iné, o sťažnosti prokurátora Úradu špeciálnej prokuratúry Generálnej prokuratúry Slovenskej republiky proti uzneseniu sudcu pre prípravné konanie Špecializovaného trestného súdu, pracovisko Banská Bystrica zo dňa 23. novembra 2018, sp. zn. 2Tp/30/2018, takto

rozhodol:

Podľa § 193 ods. 1 písm. c) Tr. por. sťažnosť prokurátora Úradu špeciálnej prokuratúry Generálnej prokuratúry Slovenskej republiky s a zamietla.

Odôvodnenie

Sudca pre prípravné konanie Špecializovaného trestného súdu, pracovisko Banská Bystrica (ďalej aj „prvostupňový súd“) uznesením z 23. novembra 2018, sp. zn. 2Tp/30/2018, podľa § 72 ods. 3 Tr. por. nevyhovел návrhu prokurátora Úradu špeciálnej prokuratúry Generálnej prokuratúry Slovenskej republiky na vzatie do väzby obvinených mjr. Mgr. T. P. a Bc. E. P. a prepustil ich zo zadržania na slobodu. V odôvodnení tohto uznesenia sudca pre prípravné konanie uviedol, že pokiaľ ide o dôvodnosť podozrenia v intenciách rozumnej pravdepodobnosti takejto dôvodnosti, už zo štúdia spisového materiálu je podľa jeho názoru zrejmé, že táto dôvodnosť je nespochybniteľná. Preukazujú ju nielen audio a video záznamy, prepisy telefonických hovorov, ale i obsah výpovede svedka H., ktorý v celom rozsahu usvedčuje nielen seba, ale i oboch obvinených. Záver o dôvodnosti podozrení potom umocnili výsluchy obidvoch obvinených, ktorí sa k trestnej činnosti v podstate v plnej miere priznali. Prvostupňový súd v tejto súvislosti ďalej konštatoval, že obvinení sú podozriví zo spáchania zločinov, za ktoré zákonodarca stanovuje relatívne vysoké trestné sadzby, korupčné správanie bolo relatívne často sa vyskytujúcim modus operandi riešených situácií, pričom ich trestná činnosť vykazuje znaky doslova rodinného biznisu, v rámci ktorého bolo relatívne sofistikovaným spôsobom zabezpečené nezákonné preberanie finančných prostriedkov, na ktoré nie je nárok. Ide teda o konanie tak typovo, ako i individuálne nebezpečné pre spoločnosť, ktoré doslova podryva základy liberálnej demokracie fungujúcej na trhovách vzťahoch. Akokoľvek morálne, či inak odsúdeniahodné konanie, za ktoré hrozí vysoký trest, podľa sudcu pre prípravné konanie samo o sebe väzobné dôvody zakladat' nemôže, pretože na to, aby bolo obvinených možné stíhať vo väzbe, je potrebné, aby boli splnené i

ďalšie materiálne dôvody väzby, ktoré zákonodarca definuje z ustanovení § 71 ods. 1 Tr. por. Musia byť teda dané konkrétne skutočnosti zakladajúce obavu, že hrozí útek obvinených, ovplyvňovanie svedkov či iných, pre trestné konanie relevantných, osôb alebo pokračovanie v páchaní trestnej činnosti. Nestačí pritom hypotetické pripustenie takýchto možností, pretože takéto existuje pri každej trestnej činnosti, musia sa konštatovať konkrétne skutočnosti zakladajúce reálnosť definovanej obavy. V predmetnej veci sa podľa sudcu pre prípravné konanie situácia od podania návrhu na vzatie do väzby obvinených prokurátorom výrazne zmenila, a to aj na základe výsluchu obvinených a nimi predložených dôkazov. Sudca pre prípravné konanie v tejto súvislosti zdôraznil, že samotné priznanie sa samo o sebe žiadny z väzobných dôvodov neeliminuje, v každom prípade však prispieva k tomu, aby sa existencia väzobných dôvodov oslabil; v tomto prípade až do takej miery, že väzobné dôvody v podstate vymizli, resp. sú čisto hypotetickou možnosťou, ktorá existuje v rámci každého stíhania za trestný čin. Vo vzťahu k obvinenému mjr. Mgr. T. P. sudca pre prípravné konanie skonštatoval, že jeho služobný pomer zatiaľ neskončil. Vzhľadom k predloženým dokumentom je však jeho pôsobenie v Policajnom zbore v takom štádiu, že reálny výkon právomocí - tobôž právomocí umožňujúcich korupčné správanie sa, je naozaj len teoreticky existujúcou hypotézou, ktorá sa v žiadnom prípade nemôže pretaviť do konania, ktoré by umožnilo pokračovanie v korupčnom správaní sa. Podľa názoru sudcu pre prípravné konanie je v skutku iluzórna predstava, že za danej situácie, aj keby obvinený získal prístup na pracovisko, by pokračoval v už opísanom „rodinnom biznise“ a vykonával svoje právomoci v rozpore so zákonom. Len ťažko možno očakávať, že obvinený napr. bude nominovaný do skúšobných komisií a tak bude ovplyvňovať výsledky skúšok potenciálnych bezpečnostných pracovníkov, ktoré mal doteraz na starosti, prípadne bude inak ovplyvňovať nezákonným spôsobom konania, ktoré mal na starosti, odbor, ktorý má až do 31. januára 2019 formálne viesť. Pokiaľ sudca pre prípravné konanie konštatoval neexistenciu väzobných dôvodov v zmysle § 71 ods. 1 písm. c) Tr. por. u obvineného P., potom ich nemohol konštatovať ani vo vzťahu k obvinenej Bc. E. P., a to nielen preto, že platnosť príslušných licencií dňom vznesenia obvinenia za úmyselný trestný čin ex offo zaniká. Korupčná trestná činnosť obvinenej mala byť naviazaná na činnosť jej manžela a spoluobvineného, pričom ak tento nebude môcť vykonávať svoju právomoc tak ako doteraz, logicky nebude môcť ani obvinená Bc. E. P. „legalizovať“ poskytované úplatky formou fiktívnej poradenskej, či inej činnosti svojej firmy. Z týchto dôvodov je podľa názoru sudcu pre prípravné konanie aj u nej eventualita pokračovania páchania trestnej činnosti len obyčajnou hypotézou, nemajúcou reálny základ v objektívnej realite. Vo vzťahu k dôvodom tzv. kolúznej väzby podľa § 71 ods. 1 písm. b) Tr. por. sudca pre prípravné konanie konštatoval, že jeden z dvoch pre vec zásadných svedkov, svedok I. H., už vypovedal, a to naozaj konzistentne, pričom predbežne bez akýchkoľvek pochybností páchatel'ov usvedčuje. Nezanedbateľným faktom je podľa názoru sudcu pre prípravné konanie i skutočnosť, že v predmetnej veci situáciu objektivizujú i vyhotovené audio a videonahrávky, ktoré ani jeden z obvinených nespochybňuje, pričom po ich prehratí je podľa sudcu pre prípravné konanie naozaj ťažké a v skutku len hypotetické interpretovať obsah týchto záznamov inak ako tak, že dokumentujú správanie sa obvinených vykazujúce korupčné znaky. Ihneď po vyhlásení tohto uznesenia podal proti nemu sťažnosť prokurátor Úradu špeciálnej prokuratúry Generálnej prokuratúry Slovenskej republiky (ďalej len „prokurátor“), a to vo vzťahu k obom obvineným. Spis so sťažnosťou bol Najvyššiemu súdu Slovenskej republiky (ďalej len „najvyšší súd“) ako súdu sťažnostnému predložený 26. novembra 2018. Po predložení veci bolo najvyššiemu súdu 28. novembra 2018 doručené odôvodnenie sťažnosti prokurátora, v ktorom prokurátor uvádza, že so závermi napadnutého uznesenia sa nestotožňuje, pretože formulácia výpovedí obvinených pred sudcom pre prípravné konanie v tom zmysle, že obvinenému mjr. Mgr. T. P. je ľúto, čo sa stalo a chce sa priznať a obvinená Bc. E. P. veľmi ľutuje, čo sa stalo, priznáva vinu a mala by záujem o konanie o dohode o vine a treste, nie je podľa prokurátora plnohodnotným priznaním sa, pretože obvinení de facto nevypovedali ku skutkom a nepopisujú trestnú činnosť, ktorej sa mali dopustiť. Obvinení na výsluchu pred vyšetrovateľom Policajného zboru nevypovedali a taktiež neobjasnili okolnosti páchania trestnej činnosti. Zo zabezpečených obrazovo-zvukových záznamov podľa prokurátora vyplýva, že obvinení sa mali dopustiť aj ďalších skutkov (vo vzťahu k osobám G. a T.), za ktoré im bude rozšírené obvinenie po vyhodnotení záznamu; navyše, zvažuje sa vznesenie obvinenia právnickej osobe a vznesenie obvinenia osobe, ktorá ako zástupkyňa Prezídia Policajného zboru mala účasť v skúšobnej komisii a tolerovala pochybenia, ku ktorým došlo počas skúšky. Vo vzťahu k týmto osobám podľa prokurátora reálne hrozí ich ovplyvňovanie s cieľom zmať objasnenie veci. Vo vzťahu k obvinenému mjr. Mgr. T. P. prokurátor poznamenal, že tento je i

naďalej príslušníkom Policajného zboru, jeho služobný pomer má byť ukončený až na konci mesiaca január 2019 a zostávajúcu dobu nemôže vykryť dovolenkou, pretože mu ostáva osem dní dovolenky a v nasledujúcom kalendárnom roku bude mať len jej primeranú časť. Podľa prokurátora nie je vylúčené, že obvinený sa môže dostať na pracovisko Policajného zboru a v trestnej činnosti pokračovať alebo zmarit' objasnenie veci likvidáciou dôkazov. Nakoľko prevažná časť páchania trestnej činnosti bola uskutočňovaná mimo pracoviska obvineného, v priestoroch spoločnosti jeho manželky, prokurátor je toho názoru, že ponechaním obvinených na slobode títo môžu pokračovať v páchaní trestnej činnosti alebo trestnú činnosť dokončiť. Zo záznamov telekomunikačnej prevádzky podľa prokurátora navyše vyplýva, že konkurenčnou firmou v oblasti školenia SBS je spoločnosť SBS D. - JUDr. E. H. a obvinený mjr. Mgr. T. P. telefonoval s osobou T., ktorý mal na strážnych stanovištiach v Lešti lepiť vývesky s ponukou, že T. ponúka lacnejšie kurzy. Zároveň sa mal obvinený pred záujemcami o kurz vyjadriť, aby si dobre rozmysleli, kde budú robiť kurz, lebo ak to bude u JUDr. H., tak to nemusia spraviť. Zároveň sa obvinený vyjadril, že u H. urobí kontrolu a „to sa bude diviť.“ Uvedenými výstupmi je podľa prokurátora preukázané, že obvinený koordinoval reálne vykonávanie kurzov v prospech spoločnosti svojej manželky. Podľa názoru prokurátora nie je možné uveriť ani tvrdeniu obvineného z výsluchu pred sudcom pre prípravné konanie o tom, že nevie, akú ekonomickú úspešnosť mala spoločnosť jeho manželky a že rodina žije len z jeho platu. Obvinený podľa prokurátora taktiež pravdivo neuvádzal údaje k majetkovým pomerom, pretože je preukázaný jeho vlastnícky vzťah k nehnuteľnostiam, motorovým vozidlám a tiež to, že prevádzkuje nákladné športové aktivity. S poukazom na uvedené skutočnosti prokurátor navrhol, aby Najvyšší súd Slovenskej republiky v sťažnostnom konaní podľa § 194 ods. 1 Tr. por. zrušil napadnuté uznesenie Špecializovaného trestného súdu a podľa § 194 ods. 1 písm. a) Tr. por. rozhodol o vzatí obvinených do väzby z dôvodov uvedených v § 71 ods. 1 písm. b), písm. c) Tr. por. Na verejnom zasadnutí prokurátor uviedol, že sa pridrižiava jednak návrhu na vzatie do väzby, ako aj odôvodnenia podanej sťažnosti, v ktorých sú podrobne popísané jeho úvahy o existencii väzobných dôvodov oboch obvinených podľa § 71 ods. 1 písm. b) a písm. c) Tr. por. Zotrval na tom, že tieto väzobné dôvody sú u oboch obvinených preukázané a dané a preto navrhol, tak ako je to uvedené v písomnom odôvodnení sťažnosti, aby Najvyšší súd Slovenskej republiky napadnuté uznesenie zrušil a sám vo veci rozhodol tak, že z uvedených dôvodov zoberie oboch obvinených do väzby. Obhajca obvinených na verejnom zasadnutí poukázal na odôvodnenie napadnutého uznesenia, v ktorom sudca pre prípravné konanie uviedol, z akých dôvodov neboli podľa jeho názoru preukázané väzobné dôvody, ktorých sa prokurátor domáhal. Ďalej poukázal na to, že obvinení sa mali podľa prokurátora dopustiť aj ďalších skutkov, čo však do momentu, kým im fakticky nebude vznesené obvinenie, nemôže byť v ich neprospech a ide len o hypotetickú rovinu uvažovania. Ak majú byť obvinení vzatí do väzby z dôvodu uvedeného v § 71 ods. 1 písm. b) Tr. por., teda že by ovplyvňovali spoluobčanov alebo svedkov, muselo by im byť preukázané konkrétnymi skutočnosťami, že sa tak stalo, čo doposiaľ preukázané nebolo a preto podľa názoru obhajcu ide takisto len o hypotetické tvrdenie. Pokiaľ ide o tvrdenie prokurátora o tom, že obvinený mjr. Mgr. T. P. má už len osem dní dovolenky, pričom má ukončiť služobný pomer až k 31. januáru 2019, obhajca poukázal na to, že 5. decembra 2018 je obvinený mjr. Mgr. T. P. predvolaný pred zamestnávateľa a má byť postavený mimo službu, čo korešponduje v podstate so žiadosťou obvineného o ukončenie služobného pomeru, ktorú podal 23. novembra 2018. Rovnako obvinená Bc. E. P. preukázala v deň, kedy sa rozhodovalo o návrhu prokurátora na ich vzatie do väzby, že odovzdala licencie, z ktorých jej plynulo oprávnenie prevádzkovať spoločnosť zaoberajúcu sa školiacimi kurzami, v súvislosti s ktorej činnosťou mala byť spáchaná trestná činnosť. Nemá teda logiku, aby jednak obvinení pokračovali v páchaní trestnej činnosti, ktorá je už aj verejne známa, najmä v oblasti tých spoločností, ktoré majú podobný predmet podnikania a takisto nemá logiku, aby ovplyvňovali akýmkoľvek spôsobom prebiehajúce trestné konanie vo svojej veci, pretože je to jednak verejne známe a jednak ukončením služobného pomeru obvineného mjr. Mgr. T. P. a skončením podnikateľskej činnosti obvinenej Bc. E. P. stratili praktickú možnosť tejto trestnej činnosti pokračovať. Z týchto dôvodov obhajca obvinených navrhol sťažnosť prokurátora zamietnuť. Doplnil, že obidvaja obvinení sú rodičmi maloletých detí, ktoré by v prípade vzatia do väzby ich rodičov stratili opateru a starostlivosť. Obvinený mjr. Mgr. T. P. sa na verejnom zasadnutí stotožnil s rozhodnutím sudcu pre prípravné konanie a poukázal na to, že vo svojej žiadosti o skončenie služobného pomeru mienil preukázať to, že nebude pokračovať v páchaní trestnej činnosti a predpokladal, k čomu má dôjsť zajtra (t.j. 5. decembra 2018), že dôjde k postaveniu mimo službu. Na pracovisko nemá vstup,

musí sa zdržiavať v domácom prostredí od 7:30 do 15:30 hod. Na záver poukázal na to, že by bol rád, aby sa táto trestná vec čo najrýchlejšie ukončila, aby sa mohol starať o svoje deti. Navrhol, aby senát Najvyššieho súdu Slovenskej republiky sťažnosť prokurátora zamietol. Obvinená Bc. E. P. sa pripojila k tomu, čo povedal jej manžel, a prihladajúc na práva jej detí navrhla, aby Najvyšší súd Slovenskej republiky sťažnosť prokurátora zamietol. Najvyšší súd Slovenskej republiky (ďalej len „najvyšší súd“) na podklade riadne a včas podanej sťažnosti preskúmal v zmysle § 192 ods. 1 písm. a), písm. b) Tr. por. správnosť výrokov napadnutého uznesenia, proti ktorým sťažovateľ podal sťažnosť, ako i konanie týmto výrokom predchádzajúce a dospel k záveru, že podaná sťažnosť prokurátora nie je dôvodná. Podľa čl. 17 ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky nikoho nemožno stíhať alebo pozbaviť slobody inak, ako z dôvodov a spôsobom, ktorý ustanoví zákon. Podľa čl. 17 ods. 5 Ústavy Slovenskej republiky do väzby možno vziať iba z dôvodov a na čas ustanovený zákonom a na základe rozhodnutia súdu. Podľa § 71 ods. 1 Tr. por. obvinený môže byť vzatý do väzby len vtedy, ak doteraz zistené skutočnosti nasvedčujú tomu, že skutok, pre ktorý bolo začaté trestné stíhanie, bol spáchaný, má znaky trestného činu, sú dôvody na podozrenie, že tento skutok spáchal obvinený a z jeho konania alebo ďalších konkrétnych skutočností vyplýva dôvodná obava, že a) ujde alebo sa bude skrývať, aby sa tak vyhol trestnému stíhaniu alebo trestu, najmä ak nemožno jeho totožnosť ihneď zistiť, ak nemá stále bydlisko alebo ak mu hrozí vysoký trest, b) bude pôsobiť na svedkov, znalcov, spoluobvinených alebo inak mariť objasňovanie skutočností závažných pre trestné stíhanie, alebo c) bude pokračovať v trestnej činnosti, dokoná trestný čin, o ktorý sa pokúsil, alebo vykoná trestný čin, ktorý pripravoval alebo ktorým hrozil. Väzba obvineného je závažným zásahom do jeho práv a slobôd. Smie trvať len nevyhnutný čas. Ak dôvody väzby pominú, musí byť obvinený ihneď prepustený na slobodu. Z predloženého spisového materiálu (spisu Špecializovaného trestného súdu, pracovisko Banská Bystrica, sp. zn. 2Tp/30/2018, a vyšetrovacieho spisu Ministerstva vnútra Slovenskej republiky, Sekcie kontroly a inšpekčnej služby, úradu inšpekčnej služby, odboru inšpekčnej služby Stred, ČVS: SKIS-198/OISS-V-2018) vyplýva, že uznesením vyšetrovateľa zo dňa 21. novembra 2018 bolo vznesené obvinenie obvinenému mjr. Mgr. T. P. v bode 1) pre zločin prijímania úplatku podľa § 329 ods. 1, ods. 2 Tr. zák. v súbehu so zločinom zneužívania právomoci verejného činiteľa podľa § 326 ods. 1 písm. a), ods. 2 písm. a) Tr. zák. s poukazom na § 138 písm. h) Tr. zák. a v bode 2) pre zločin prijímania úplatku podľa § 329 ods. 1, ods. 2 Tr. zák. a obvinenej Bc. E. P. v bode 1) a v bode 2) pre zločin prijímania úplatku podľa § 329 ods. 1, ods. 2 Tr. zák., spáchaný formou účasti podľa § 21 ods. 1 písm. d) Tr. zák., na tom skutkovom základe, že 1) T. P. po vzájomnej dohode s E. P. si dňa 4. septembra 2018 v čase od cca 15.00 hod. do cca 15.40 hod. v kancelárii č. 112 v budove štatistického úradu, SNP 75, Banská Bystrica na 1. poschodí, nechal prisľúbiť úplatok od osoby I. H., nar. XX. I. XXXX, trvalé bytom U. XXXX/XX, T. T. za pomoc pri vykonaní skúšky odbornej spôsobilosti v zmysle zákona č. 473/2005 Z. z. o poskytovaní služieb v oblasti súkromnej bezpečnosti typu „S“ pre osobu R. H., nar. XX. D. XXXX, trvalé bytom J. XXX/X., U. vo forme finančnej hotovosti v sume 300,- eur a zároveň paušálny úplatok za pomoc pri presne nešpecifikovaných skúškach odbornej spôsobilosti v budúcnosti pre nestotožnené osoby od I. H. v hodnote 500,- eur ročne, formou zmluvy na poradenstvo vystavenou fy. T. B., s r. o. so sídlom v T. T., ul. J. XXXX/XX pre fy. T. J. s.r.o., so sídlom v T. T., ul. Q. R. X, pričom I. H. dal T. P. zároveň úplatok vo forme fľaše alkoholu, následne dňa 11. septembra 2018 v čase od 10.16 hod. do 10.36 hod. v kancelárii č. 112 v budove štatistického úradu, J. XX, T. T. na 1. poschodí, E. P. a I. H. potvrdili dohodu o úplatku, pričom si dohodli počet jednotlivých zmlúv o poradenstve na štyri ročne a dobu prevzatia úplatku v hotovosti po skúške odbornej spôsobilosti v zmysle zákona č. 473/2005 Z. z. o poskytovaní služieb v oblasti súkromnej bezpečnosti typu „S“ pre osobu R. H., ak skúšanému bude T. P. môcť pomôcť a skúška bude úspešná, kde s cieľom zabezpečiť osobe R. H., úspešné vykonanie skúšky odbornej spôsobilosti určil T. P. za krajské riaditeľstvo za člena skúšobnej komisie priamo seba na deň 25. septembra 2018 v čase od 08.00 hod. do 12.00 hod. v kancelárii č. 112 v budove štatistického úradu, J., T. T. na 1. poschodí, pričom počas písomnej časti skúšky R. H. pomohli T. P. spoločne s E. P. a zároveň T. P. naznačil predsedníčke komisie, že má záujem na vyskúšaní jedného človeka a následne v čase o 11.18 hod. T. P. zo skúšok odišiel, čím ako verejný činiteľ konal v rozpore s povinnosťami policajta ustanovenými v § 48 ods. 3 písm. a, písm. f písm. g, písm. i) zákona č. 73/1998 Z. z. v znení neskorších predpisov s poukazaním na ustanovenie § 9 ods. 1, § 13 ods. 1, ods. 2 zákona č. 71/1967 Zb. v znení neskorších predpisov a čl. 3 ods. 1, ods. 2 písm. d/ nariadenia ministra vnútra Slovenskej republiky č. 28/2014, ako aj § 19 ods. 2 zákona č. 473/2005 Z. z. a následne po úspešnom vykonaní skúšky odbornej

spôsobilosti R. H. sa dostavil I. H. dňa 25. septembra 2018 v čase od cca 15.06 hod. do cca 15.08 hod. do kancelárie č. 112 v budove štatistického úradu, J., T. T. na 1. poschodí kde odovzdal E. P. platok pre T. P. vo výške 300,- eur v šiestich bankovkách nominálnej hodnoty 50,- eur.) T. P. po vzájomnej dohode s E. P. si dňa 5. novembra 2018 v čase od cca 13.41 hod. do cca 14.01 hod. v kancelárii č. 112 v budove štatistického úradu, J., T. T. na 1. poschodí nechal prostredníctvom E. P. prisľúbiť úplatok vo forme finančnej hotovosti v sume 200,- eur od osoby Mgr. H. H., nar. XX. E. XXXX, trvalé bytom J. XXXX/XX, T. T., za pomoc pri vykonaní skúšky odbornej spôsobilosti v zmysle zákona 473/2005 Z. z. o poskytovaní služieb v oblasti súkromnej bezpečnosti typu „P“. Obvinený mjr. Mgr. T. P. bol zadržaný postupom podľa § 86 ods. 1 Tr. por. dňa 21. novembra 2018 o 07.20 hod. (podľa zápisnice o zadržaní obvineného z č.l. 25-26 spisu) a obvinená Bc. E. P. bola zadržaná postupom podľa § 86 ods. 1 Tr. por. 21. novembra 2018 o 08.02 hod. (podľa zápisnice o zadržaní obvinenej z č.l. 47-48 spisu). Návrh prokurátora Úradu špeciálnej prokuratúry Generálnej prokuratúry Slovenskej republiky na vzatie obvinených do väzby z dôvodov podľa § 71 ods. 1 písm. b), písm. c) Tr. por bol sudcovi pre prípravné konanie Špecializovaného trestného súdu, pracovisko Banská Bystrica doručený 22. novembra 2018 o 19.00 hod. Na jeho základe sudca pre prípravné konanie dňa 23. novembra 2018 v čase od 14.15 do 15.10 hod. vykonal výsluch obvinených a následne o 17.45 hod. vyhlásil sťažnosťou napadnuté uznesenie. Po zistení, že boli splnené všetky formálno-procesné podmienky pre vzatie obvinených do väzby (§ 72 ods. 2, § 86 a § 87 Tr. por.), najvyšší súd následne skúmal, či sú zároveň dané materiálne podmienky pre obmedzenie ich osobnej slobody väzbou; v prvom rade to, či doteraz zistené skutočnosti nasvedčujú tomu, že skutky, pre ktoré bolo začaté trestné stíhanie, boli spáchané, majú znaky konkrétneho trestného činu a či je dané podozrenie, že tieto skutky spáchali obvinení a to s takou mierou istoty, ktorá zodpovedá súčasnému štádiu trestného konania (§ 71 ods. 1 Tr. por.). V prvom rade je potrebné uviesť, že pri rozhodovaní o väzbe súdy nerozhodujú o vine, resp. nevine obvineného, ale posudzujú len to, či v danom štádiu trestného konania zistené skutočnosti dostatočne odôvodňujú podozrenie, že konkrétna osoba je páchatel'om skutku, kvalifikovaného ako trestný čin. Preto pri rozhodovaní o väzbe súdy nehodnotia dôkazy s konečnou platnosťou. Takéto hodnotenie je totiž vyhradené až rozhodovaniu vo veci samej, ktoré v prípade postavenia obvineného pred súd nasleduje po tom, čo je v súlade so zásadami bezprostrednosti a ústnosti vykonané celé dokazovanie. Preskúmaním predloženého spisového materiálu v rozsahu zodpovedajúcom rozhodnutiu o väzbe obvinených dospel sťažnostný súd k názoru, že doposiaľ zistené skutočnosti odôvodňujú vo svojom súhrne, s takým stupňom pravdepodobnosti, ktorý zodpovedá tejto fáze konania, záver, že skutky, pre ktoré sú obvinení mjr. Mgr. T. P. a Bc. E. P. trestne stíhaní, sa stali a vykazujú znaky vyššie uvedených trestných činov. V zhode s názorom prvostupňového súdu možno konštatovať, že v tomto štádiu konania vyplýva dôvodnosť ich trestného stíhania predovšetkým z výpovede svedka I. H. z 21. novembra 2018, ako aj zo zabezpečených zvukových a obrazovo-zvukových záznamov, ktoré dokumentujú priebeh skutkov, kladených obvineným za vinu (a ktorých obsah obvinení počas výsluchu pred sudcom pre prípravné konanie nespochybnili). V preskúmvanej veci je tak daná základná materiálna podmienka pre vzatie obvinených do väzby - dôvodné podozrenie zo spáchania skutkov kladených obvineným za vinu. Najvyšší súd preto následne podrobil prieskumu tvrdenia prokurátora o existencii dôvodnej obavy, že v prípade ponechania na slobode budú obvinení pôsobiť na svedkov, znalcov, spoluobvinených alebo inak mariť objasňovanie skutočností závažných pre trestné stíhanie (§ 71 ods. 1 písm. b) Tr. por.) alebo budú pokračovať v trestnej činnosti, dokonajú trestný čin, o ktorý sa pokúsili, a vykonajú trestný čin, ktorý pripravovali (§ 71 ods. 1 písm. c) Tr. por.). Dôvodnosť tzv. kolúznej väzby [väzby podľa § 71 ods. 1 písm. b) Tr. por.] u oboch obvinených prokurátor v podanej sťažnosti odôvodnil možným ovplyvňovaním výpovede obvinenej Bc. E. P. obvineným mjr. Mgr. T. P., ktorý má na ňu silný vplyv a taktiež možným ovplyvňovaním svedka H. H., ktorý je jeho bývalým kolegom, pričom dohodnutou výpoveďou s ním by mohol podstatne sťažiť, prípadne zmariť účel trestného konania. Kolúznu väzbu podľa prokurátora odôvodňuje aj pravdepodobné rozšírenie obvinenia obom obvineným aj o ďalšie skutky, pre ktoré im doposiaľ nebolo vznesené obvinenie a vo vzťahu k objasňovaniu ktorých by mohlo zo strany obvinených dôjsť k ovplyvňovaniu svedkov s cieľom zmariť toto objasňovanie. V tejto súvislosti je potrebné poukázať na uznesenie Mestského súdu v Prahe z 15. februára 1968, sp. zn. 5 To 11/68, uverejnené v Zbierke stanovísk najvyššieho súdu a rozhodnutí súdov Slovenskej republiky pod č. 39, roč. 1968, v zmysle ktorého dôvodnosť tzv. kolúznej väzby musí byť zistená vždy na základe konkrétnych skutočností. Nestačí len samotná skutočnosť, že vo veci, v ktorej obvinený popiera vinu, majú byť ako svedkovia

vypočutí spolupracovníci obvineného. Z citovaného judikátu je zrejmé, na vzatie obvineného do tzv. kolúznej väzby je potrebné, aby existovali konkrétne skutočnosti, ktoré by umožňovali prijať záver, že obvinený by v prípade ponechania na slobode pôsobil na svedkov, znalcov, spoluobvinených alebo inak maril objasňovanie skutočností závažných pre trestné stíhanie. Existenciu takýchto skutočností (možné ovplyvňovanie svedka Paulena alebo spoluobvinenej Bc. E. P. obvineným mjr. Mgr. T. P.) však prokurátor v predmetnej veci nepreukázal žiadnymi konkrétnymi skutočnosťami, a to ani v podanom návrhu na vzatie obvinených do väzby, ani v podanej sťažnosti, resp. priamo na verejnom zasadnutí najvyššieho súdu. Rovnako tak prokurátor do dňa konania verejného zasadnutia (a ani na samotnom verejnom zasadnutí) nepreukázal, že by rozsah spáchanej trestnej činnosti bol širší ako ten, pre ktorý bolo obom obvineným vznesené obvinenie, a to aj napriek tomu, že túto skutočnosť deklaroval už v podanom návrhu na vzatie obvinených do väzby z 22. novembra 2018. Možno preto konštatovať, že dôvod väzby podľa § 71 ods. 1 písm. b) Tr. por. ani u jedného z obvinených v predmetnej veci nie je daný. Pokiaľ ide o dôvodnosť tzv. preventívnej väzby [väzby podľa § 71 ods. 1 písm. c) Tr. por.], u obvineného mjr. Mgr. T. P. ju prokurátor odôvodnil tým, že tento je stále príslušníkom Policajného zboru, jeho služobný pomer má byť ukončený až na konci mesiaca január 2019 a zostávajúcu dobu nemôže vykryť dovolenkou, pretože mu ostáva osem dní dovolenky a v nasledujúcom kalendárnom roku bude mať len jej primeranú časť. Uvedené tvrdenie prokurátora však bolo vyvrátené samotným obvineným mjr. Mgr. T. P. priamo na verejnom zasadnutí najvyššieho súdu, na ktorom obvinený uviedol, že v súčasnosti nemá prístup na pracovisko, musí sa zdržiavať v domácom prostredí, navyše, nasledujúci deň po konaní verejného zasadnutia (t.j. 5. decembra 2018, pozn.), je predvolaný pred svojho zamestnávateľa a bude postavený mimo službu. Z týchto skutočností je zrejmé, že obvinený mjr. Mgr. T. P. aj napriek tomu, že je stále príslušníkom Policajného zboru, svoj služobný pomer už reálne vykonávať nemôže a tento bude ukončený uplynutím výpovednej doby na konci januára 2019. Dôvod väzby podľa § 71 ods. 1 písm. c) Tr. por. tak u tohto obvineného ku dňu rozhodovania najvyššieho súdu o sťažnosti prokurátora zjavne nie je naplnený. Vo vzťahu k obvinenej Bc. E. P. prokurátor dôvodnosť preventívnej väzby odôvodnil tým, že prevažná časť páchania trestnej činnosti bola uskutočňovaná v priestoroch spoločnosti obvinenej a z tohto dôvodu, v prípade jej ponechania na slobode, by mohla pokračovať v páchaní trestnej činnosti alebo trestnú činnosť dokončiť. Vo vzťahu k tejto skutočnosti je potrebné poukázať na to, že obvinená už v rámci výsluchu pred sudcom pre prípravné konanie deklarovala, že v zmysle § 14 ods. 1 písm. d) zákona č. 473/2005 Z.z. o poskytovaní služieb v oblasti súkromnej bezpečnosti a o zmene a doplnení niektorých zákonov (zákon o súkromnej bezpečnosti) v znení neskorších predpisov u nej dňom začatia trestného stíhania pre úmyselný trestný čin došlo k strate spoľahlivosti podľa tohto zákona, čo má za následok, že od tohto dňa jej bolo znemožnené vykonávať ďalšiu činnosť. Zároveň na tomto výsluchu deklarovala, že vrátila licencie na prevádzkovanie strážnej služby a na prevádzkovanie odbornej prípravy a poradenstva (kópiu predložila aj priamo na výsluchu pred sudcom pre prípravné konanie, zažurnalizované na č.l. 32-33 spisu). Na základe uvedeného je aj vo vzťahu k tejto obvinenej možné uviesť, že napriek tomu, že obvinená je konateľkou a spoločníčkou spoločnosti T. B. s.r.o., v súčasnosti už nedisponuje licenciami a nemôže vykonávať predmet činnosti, prostredníctvom ktorého vykonávala trestnú činnosť, z dôvodu straty statusu spoľahlivosti podľa zákona č. 473/2005 Z.z. o poskytovaní služieb v oblasti súkromnej bezpečnosti a o zmene a doplnení niektorých zákonov (zákon o súkromnej bezpečnosti) v znení neskorších predpisov. Je preto zrejmé, že dôvod väzby podľa § 71 ods. 1 písm. c) Tr. por. ani u tejto obvinenej zjavne nie je naplnený. Vychádzajúc z uvedeného možno záverom konštatovať, že v tomto štádiu konania nie je väzobné stíhanie obvinených mjr. Mgr. T. P. a Bc. E. P. ničím odôvodnené. Na základe uvedených dôvodov Najvyšší súd Slovenskej republiky sťažnosť prokurátora podľa § 193 ods. 1 písm. c) Tr. por. ako nedôvodnú zamietol.

Poučenie :

Proti tomuto uzneseniu sťažnosť nie je prípustná.

